

Avizul Comitetului Regiunilor — Pachetul „Întreprinderi responsabile”

(2012/C 277/17)

COMITETUL REGIUNILOR

- salută faptul că economia socială și inovarea socială au fost considerate de Comisie elemente centrale ale inițiativei emblematice „O Uniune a inovării” din cadrul Strategiei Europa 2020, în Platforma europeană de combatere a sărăciei și a excluziunii sociale și în Actul privind piața unică;
- este de acord că o analiză strategică a responsabilității sociale a întreprinderilor (RSI) a devenit mai importantă în ceea ce privește competitivitatea întreprinderilor. Acest lucru poate contribui la gestionarea riscurilor, limitarea costurilor, asigurarea capitalului, relațiile cu clienții, gestionarea personalului și capacitatea de inovare. Acordând atenție RSI, întreprinderile pot consolida încrederea pe care angajații, consumatorii și cetățenii o au în ele;
- aprobă invitația adresată de Comisie liderilor afacerilor europene de a colabora îndeaproape cu autoritățile publice și cu alte părți interesate pentru a promova afacerile responsabile într-un număr tot mai mare de întreprinderi europene, în conformitate cu obiectivele clare stabilite pentru 2015 și 2020;
- încurajează Comisia să acorde mai multă atenție diferitelor niveluri de dezvoltare și diferențelor regionale observate încă în cadrul UE. Situația statelor membre, a regiunilor și a orașelor în raport cu cele cinci obiective principale ale Strategiei Europa 2020 – ocuparea forței de muncă, cercetare și inovare, schimbări climatice și energie, educație și prevenirea sărăciei – variază considerabil, iar criza le afectează în mod diferit.

Raportor

dna Satu TIETARI (FI-ALDE), membru al Consiliului municipal din Säkylä

Documente de referință

Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Banca Centrală Europeană, Comitetul Economic și Social European, Comitetul Regiunilor și Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor privind pachetul „Întreprinderi responsabile”, care include:

- comunicarea introductivă,
COM(2011) 685 final
- propunerea de revizuire a directivelor contabile,
COM(2011) 684 final
- propunerea de revizuire a Directivei privind transparența,
COM(2011) 683 final
- Comunicarea privind responsabilitatea socială a întreprinderilor (RSI),
COM(2011) 681 final
- Comunicarea intitulată „Inițiativă pentru antreprenoriatul social”,
COM(2011) 682 final

I. RECOMANDĂRI POLITICE**COMITETUL REGIUNILOR**

1. salută faptul că economia socială și inovarea socială au fost considerate de Comisie elemente centrale ale inițiativei emblematică „O Uniune a inovării” din cadrul Strategiei Europa 2020, în Platforma europeană de combatere a sărăciei și a excluziunii sociale și în Actul privind piața unică;

2. este de acord că o analiză strategică a responsabilității sociale a întreprinderilor (RSI) a devenit mai importantă în ceea ce privește competitivitatea întreprinderilor. Acest lucru poate contribui la gestionarea riscurilor, limitarea costurilor, asigurarea capitalului, relațiile cu clienții, gestionarea personalului și capacitatea de inovare. Acordând atenție RSI, întreprinderile pot consolida încrederea pe care angajații, consumatorii și cetățenii o au în ele;

3. aprobă invitația adresată de Comisie liderilor afacerilor europene de a colabora îndeaproape cu autoritățile publice și cu alte părți interesate pentru a promova afacerile responsabile într-un număr tot mai mare de întreprinderi europene, în conformitate cu obiectivele clare stabilite pentru 2015 și 2020;

4. sprijină intenția Comisiei de a nu oferi o definiție standard a antreprenoriatului social pentru întreaga UE, care să fie obligatorie pentru toate părțile și să aibă ca rezultat o reglementare excesiv de strictă și aprobă propunerea ca principii comune să permită examinarea strategiilor politice, economice și sociale și a capacităților diferitelor state membre. Cu toate acestea, limba și terminologia ar trebui să fie consecvente în toate țările UE;

5. aprobă angajamentul Comisiei Europene de a construi o Europă puternică și competitivă orientată către creștere durabilă, cu scopul de a consolida redresarea economică. Strategia Europa 2020 atribuie un rol central sprijinirii întreprinderilor competitive și durabile ⁽¹⁾;

6. constată că noile variabile care afectează competitivitatea au pus sub semnul întrebării rolul global al economiei europene și că Strategia Europa 2020 ar trebui să fie puternic sprijinită astfel încât să ajute economia europeană să își redobândească poziția. În calitate de factor de creștere, perspectiva socială ar trebui să se afle în centrul acestui proces;

7. subliniază faptul că este important să se profite de valoarea adăugată a acțiunii la nivelul UE în formularea unui răspuns la provocările globale. Obiectivele Strategiei Europa 2020 pot fi îndeplinite numai prin punerea în comun a resurselor statelor membre și crearea de sinergii;

8. susține intensificarea cooperării globale și a acordurilor între regiuni și statele membre care se angajează să îndeplinească obiectivele Strategiei Europa 2020;

9. încurajează Comisia să acorde mai multă atenție diferitelor niveluri de dezvoltare și diferențelor regionale observate încă în cadrul UE. Situația statelor membre, a regiunilor și a orașelor în raport cu cele cinci obiective principale ale Strategiei Europa 2020 – ocuparea forței de muncă, cercetare și inovare, schimbări climatice și energie, educație și prevenirea sărăciei – variază considerabil, iar criza le afectează în mod diferit;

⁽¹⁾ COM(2010) 614 final.

10. consideră că activitatea responsabilă a întreprinderilor ar trebui să fie susținută și răsplătită pe piață, de exemplu, prin subvenții pentru investiții și achiziții publice. Sprijinul ar trebui orientat către entitățile care recunosc importanța majoră a lucrătorilor în dezvoltarea întreprinderilor. Angajarea în număr mai mare a unor persoane din grupurile considerate ca fiind expuse la șomaj ar trebui recompensată pentru a servi drept model;
11. este mulțumit de propunerea Comisiei de a recunoaște în mod public întreprinderile responsabile din punct de vedere social. UE poate contribui la diseminarea de bune practici, la consolidarea învățării reciproce și la încurajarea unui număr tot mai mare de întreprinderi să dezvolte propria abordare a problemelor în materie de RSI;
12. invită Comisia să elaboreze o legislație care obligă fondurile de investiții și instituțiile financiare să își informeze clienții (cetățeni, întreprinderi, autorități etc.) cu privire la principiile etice sau de investiții responsabile pe care le utilizează, sau la standardele și normele pe care le aplică, pentru a integra un nou sistem de etică;
13. sprijină crearea unui instrument european care va ajuta întreprinderile sociale să își asigure finanțarea;
14. sugerează ca punerea în aplicare și informarea în acest domeniu să fie monitorizate și evaluate periodic de Comisie și Comitetul Regiunilor. Prin furnizarea de informații cu privire la chestiuni sociale, de mediu și climatice, angajamentul față de diferite măsuri poate fi consolidat, ceea ce va facilita identificarea principalelor riscuri pentru dezvoltarea durabilă;
15. înțelege că pentru a consolida RSI este nevoie de competențe noi din partea întreprinderilor și de o schimbare a valorilor și a comportamentului. Statele membre pot juca un rol esențial în oferirea de stimulente instituțiilor de învățământ pentru ca acestea să includă RSI, dezvoltarea durabilă și cetățenia responsabilă în programele relevante, atât în învățământul secundar, cât și în cel superior;
16. este mulțumit că inițiativa asigură învățării, conștientizării sociale și identificării activității de dezvoltare un rol-cheie în noul model de creștere al UE și sprijină intenția Comisiei de a orienta și a finanța proiectele de educație care consolidează responsabilitatea socială. Consideră că dezvoltarea spiritului antreprenorial social ar trebui să înceapă din cel mai timpuriu stadiu al educației. Astfel, va avea loc o conștientizare adecvată în ceea ce privește rolul capitalului uman în economie;
17. recunoaște faptul că conceptul de industrie s-a extins și că un nou tip de industrie bazat pe crearea de rețele a devenit deosebit de important. Extinderea responsabilității sociale la toate operațiunile va ajuta aceste întreprinderi să se dezvolte;
18. recunoaște faptul că extinderea responsabilității sociale pentru a include întreprinderile constituie o provocare esențială în sporirea coerenței politicii UE în materie de drepturile omului;
19. constată că o punere în aplicare mai eficientă a principiilor directoare ale ONU va promova interesele UE în chestiuni legate de drepturile omului și în promovarea principalelor standarde de muncă în domenii precum munca copiilor, munca silnică în închisori, imigrația clandestină, egalitatea de gen, discriminarea, libertatea de asociere și dreptul la negociere colectivă;
20. consideră că Uniunea Europeană ar trebui să investească în măsuri cu potențial socioeconomic maxim și sprijină intenția Comisiei de a colabora în 2012 cu întreprinderile și părțile interesate pentru a elabora orientări în materie de drepturile omului pentru anumite sectoare și pentru IMM-uri pe baza principiilor directoare ale ONU;
21. reiterează faptul că unul dintre obiectivele cele mai importante ar trebui să fie crearea unui sistem de finanțare mai responsabil și mai transparent. Investitorii ar trebui să țină seama de mai mulți factori, nu numai de beneficiile financiare actuale, atunci când iau decizii în materie de investiții. O politică responsabilă în materie de capital uman produce avantaje concurențiale pe termen lung, care se traduc în beneficii financiare semnificative;
22. consideră că obiectivul responsabilității sociale ar trebui să fie acela de a dezvolta procese care permit o gestionare mai eficientă, mai responsabilă și mai transparentă a resurselor aflate în scădere, precum și de a intensifica punerea în aplicare a unor măsuri de responsabilitate socială;
23. subliniază că tendințele demografice sunt legate de noile modele de consum. Îmbătrânirea populației în țările dezvoltate conduce la creșterea cererilor pentru servicii sociale, însă va oferi, de asemenea, oportunități pentru crearea de întreprinderi responsabile din punct de vedere social;
24. sugerează Comisiei și Comitetul Regiunilor să identifice măsuri etice și bazate pe valori pentru a crește motivația întreprinderilor de a-și dezvolta responsabilitatea socială. Acest lucru va necesita noi competențe și o schimbare a valorilor și a comportamentului;
25. recomandă căutarea de stimulente care vor încuraja întreprinderile să devină mai responsabile din punct de vedere social, în mod voluntar și din proprie inițiativă. Întreprinderile ar trebui să aibă flexibilitatea de a inova și de a dezvolta o abordare a responsabilității sociale adaptată la propria situație și nu ar trebui să fie supraîncărcate în raport cu dimensiunea și sectorul lor. Trebuie remarcat faptul că RSI promovează și sprijină dialogul social;
26. consideră că ar trebui elaborate măsuri concrete și cuantificabile la nivel local în diferite părți ale Europei, astfel încât atât impactul direct, cât și impactul indirect al activităților să poată fi observat și făcut cunoscut;

27. sprijină un concept de dezvoltare durabilă integrată, în care factorii economici, sociali și de mediu se află în echilibru. Ar trebui încurajată luarea în considerare a aspectelor sociale în achizițiile publice, aplicând totodată actualul cadru juridic al UE ⁽²⁾;

28. subliniază că este important să se asigure faptul că statele membre și autoritățile publice la toate nivelurile profită pe deplin de oportunitățile oferite de legislația în vigoare privind achizițiile publice pentru a include criteriile de responsabilitate socială în procedurile de achiziții. Cu toate acestea, ar trebui să se garanteze șanse egale de participare și o participare sustenabilă la licitații pentru întreprinderile mici și microîntreprinderi;

29. salută eforturile Comisiei de a adapta în mai mare măsură legislația privind achizițiile publice la nevoile de la nivel local și solicită Parlamentului European și Consiliului să țină în continuare seama de aceste nevoi, precum și de cele ale IMM-urilor;

30. recomandă căutarea de propuneri pentru măsuri de reformare a legislației în materie de achiziții publice, astfel încât să creeze mai multe oportunități pentru actorii mai mici, mai agili și mai responsabili din punct de vedere social. Ar trebui să existe posibilitatea de a sublinia calitatea și condițiile de muncă în momentul efectuării de achiziții publice, îndeosebi în sectorul social și sectorul serviciilor medicale;

31. insistă asupra faptului că, în ceea ce privește cererile de ofertă, ar trebui să fie sprijinită crearea de parteneriate și rețele. Cererile de ofertă competitive nu trebuie să fie prea oneroase și complexe și nu ar trebui să necesite o cantitate de documente greu de gestionat. Accentul nejustificat pus pe atingerea cât mai ieftină și mai rapidă posibil a unui rezultat ar trebui, de asemenea, evitat. Cel mai important este să se obțină rezultatele calitative pe care le așteaptă publicul;

Noi modele necesare și măsuri propuse pentru a spori numărul întreprinderilor responsabile din punct de vedere social

Responsabilitatea socială ca factor competitiv

32. susține măsurile care vor ajuta întreprinderile să dezvolte activități, produse și pachete de servicii mai responsabile din punct de vedere social și mai competitive. Ar trebui să se conceapă și să se deruleze un studiu pentru a identifica expertiza în domeniu, modalitățile prin care poate fi dezvoltată și un obiectiv cuantificabil, precum și pentru a promova schimbul de bune practici;

Ușurința în utilizare pentru consumatori

33. consideră că informațiile cu privire la întreprinderile responsabile din punct de vedere social și la produsele acestora ar trebui să poată fi accesate cu ușurință de consumatori. Informațiile ar trebui să fie disponibile într-un mod ușor de utilizat și de transmis;

34. subliniază importanța transparenței și a deschiderii diferitelor aspecte ale proceselor de producție pentru a demonstra responsabilitatea socială. Terminologia ar trebui să fie clară și consecventă, iar consumatorii ar trebui să aibă posibilitatea de a oferi feedback;

Stimulentele financiare trebuie să fie ușor de înțeles

35. consideră că, dacă se oferă stimulente financiare și de altă natură pentru antreprenoriul social, acestea trebuie să fie ușor de înțeles. Totodată, mediul de afaceri trebuie să fie capabil să promoveze întreprinderile responsabile și să le facă atractive. Întreprinderile mai mici ar trebui, de asemenea, să aibă o șansă reală de a funcționa ca întreprinderi sociale;

Formarea, învățământul

36. consideră că antreprenoriul social beneficiază de prea puțină atenție în activitățile de formare. Lipsa unei abordări antreprenoriale de către directorii întreprinderilor sociale poate împiedica dezvoltarea. Prin urmare, este esențial ca pe viitor să se adopte o abordare duală a problemelor economiei sociale: o abordare orientată către prezent, în cadrul formării, și o abordare orientată către viitor, în cadrul programelor de învățământ superior. Luarea în considerare a acestei problematice va permite formarea corespunzătoare a personalului;

37. consideră că inițiativele de dezvoltare și de formare ar trebui să fie concepute în colaborare cu investitorii. În acest fel, capitalul uman ar putea fi utilizat, de asemenea, pentru a dezvolta antreprenoriul social;

Revizuirea legislației privind achizițiile

38. constată că în licitațiile pentru servicii și bunuri publice un accent deosebit este pus pe costuri. Achizițiile de servicii și bunuri iau forma unor oferte mari și cuprinzătoare, ceea ce poate exclude micii actori din cauza prețului mai mare pe unitate. Ar trebui să se faciliteze luarea în considerare a dezvoltării durabile în achizițiile publice. Ar trebui să se organizeze activități de formare și orientare cu privire la modul în care se prezintă o ofertă;

Încurajarea antreprenoriului social

39. consideră că antreprenoriul social ar trebui să fie încurajat, astfel încât experții din diferite domenii să se implice și să facă schimb de informații cu privire la diferite aspecte practice;

40. subliniază faptul că în special numeroase IMM-uri se simt excluse atunci când se elaborează noi dispoziții și reglementări. Întreprinderile ar trebui să beneficieze de oportunități reale de a-și exercita influența și de a evalua impactul diverselor măsuri și ar trebui să dispună de opțiuni mai flexibile, de exemplu pentru finanțare;

41. consideră, de asemenea, că este important să se găsească o nouă modalitate de a consolida funcționarea, responsabilitatea și transparența întreprinderilor, cu scopul de a facilita accesul la finanțare;

⁽²⁾ „Achiziții responsabile social – Un ghid al aspectelor sociale care trebuie luate în considerare în procedurile de achiziții publice”, Comisia Europeană, 2011.

42. constată că economia socială angajează în prezent peste 11 milioane de persoane în UE, adică 6 % din întreaga forță de muncă ⁽³⁾. Aceasta include organizații cu un statut juridic special (cooperative, fundații, asociații și societăți mutuale) – dintre care multe urmăresc obiective sociale în conformitate cu forma lor juridică specifică – precum și întreprinderi sociale care funcționează ca întreprinderi private tradiționale sau societăți cu răspundere limitată;

43. subliniază lipsa recunoașterii antreprenoriatului social. Părțile interesate din diferite regiuni și țări nu sunt suficient de conectate între ele, ceea ce împiedică răspândirea de bune practici, stabilirea de parteneriate și crearea de noi oportunități;

44. în special, subliniază necesitatea, în cadrul pieței unice, a unei forme de creștere noi și favorabile incluziunii, care să vizeze gradul maxim posibil de ocupare a forței de muncă;

45. solicită analizarea posibilității ca întreprinderile sociale să aibă o contribuție economică semnificativă, de exemplu, cu condiția intervenției în metodele de producție din sectorul public. Antreprenoriatul social poate servi ca model pentru reformarea serviciilor publice, lucru inevitabil pe viitor;

46. ar dori să vadă cum se ține seama de caracteristicile speciale ale întreprinderilor sociale, mai ales în achizițiile publice. Totuși, acest lucru nu trebuie să denatureze concurența;

47. sprijină măsurile adoptate de Comisie în cadrul Platformei europene de combatere a sărăciei și a excluziunii sociale ⁽⁴⁾ și în cadrul Actului privind piața unică ⁽⁵⁾ pentru a consolida coeziunea teritorială și a identifica abordări originale la problemele sociale, îndeosebi cu scopul de a combate sărăcia și excluziunea socială;

48. susține ideea că întreprinderile sociale ar putea forma o categorie specifică de întreprinderi, cu propriul statut juridic și cu alte obiective în afară de profitul pentru acționari. Cu toate acestea, o astfel de categorie de întreprinderi ar avea propriile priorități regionale și naționale;

49. susține propunerea Comisiei de a stabili principii comune, respectând totodată alegerile politice, economice și sociale ale diferitelor state membre și capacitatea de inovare a întreprinderilor sociale;

⁽³⁾ CIRIEC (Centrul internațional de cercetare și informare privind economia publică, socială și cooperatistă). Economia socială în Uniunea Europeană, p. 48.

⁽⁴⁾ Comunicarea Comisiei privind Platforma europeană de combatere a sărăciei și a excluziunii sociale: un cadru european pentru coeziunea socială și teritorială, COM(2010) 758 final, 16.12.2010.

⁽⁵⁾ Comunicarea Comisiei Actul privind piața unică. Douăsprezece pârghii pentru stimularea creșterii și întărirea încrederii - „Împreună pentru o nouă creștere”, COM(2011) 206 final, 13.4.2011.

50. subliniază faptul că responsabilitatea socială nu este ceva nou pentru micile întreprinderi. Antreprenoriatul social este practicat deja de întreprinderi, fără ca acestea să fie conștiente de acest lucru. Este posibil ca terminologia și conceptele să nu le fie cunoscute. Ar trebui sporit gradul general de conștientizare a conceptelor, astfel încât să poată fi aplicate în operațiunile întreprinderilor și atunci când operațiunile sunt aduse pe calea cea bună;

51. sprijină măsurile care vor crește gradul de conștientizare a antreprenoriatului social și vor spori vizibilitatea și familiaritatea acestuia. Informațiile cu privire la întreprinderile sociale ar trebui să fie mai rapid și mai ușor de găsit, astfel încât să se poată împărtăși experiențe și bune practici;

52. este în favoarea creării unei platforme digitale multilingve pentru schimbul de informații cu privire la întreprinderile sociale, incubatoarele de afaceri, grupurile de afaceri și investitorii în întreprinderile sociale, precum și a facilitării schimbului de informații și a accesului la sprijin din programele UE. Crearea platformei ar trebui precedată de consultări cu grupurile interesate;

53. propune crearea tuturor condițiilor preliminare pentru uniformizarea practicilor de finanțare a proiectelor. Având în vedere faptul că finanțarea proiectelor trebuie să fie solicitată de la mai mulți finanțatori, solicitanții trebuie să se familiarizeze cu normele și instrucțiunile specifice pentru fiecare dintre aceștia, deoarece tipul și valoarea sprijinului oferit de diversele sisteme variază în funcție de organismul public de finanțare, de natura proiectului și de legislația națională. Pentru actorii mai mici cu resurse limitate, în special, acest lucru limitează șansele de a participa la proiecte. Punerea în aplicare, interpretarea și aplicarea procedurilor pentru finanțarea UE necesită, de asemenea, atenție;

54. consideră că ar trebui elaborate linii generale de acțiune și programe specifice pentru a sprijini întreprinderile sociale și a promova inovarea socială. Totuși, aceste măsuri trebuie proiectate astfel încât să nu denatureze concurența;

55. atrage atenția asupra dificultăților cu care se confruntă întreprinderile sociale în găsirea de finanțare pentru a-și dezvolta activitățile. Modul în care folosesc profiturile sau angajarea persoanelor vulnerabile din punct de vedere social înseamnă că întreprinderile lasă adesea creditorilor sau investitorilor potențiali impresia că sunt mai riscante și mai puțin profitabile decât alte întreprinderi;

56. sprijină măsurile propuse de Comisie ⁽⁶⁾ pentru a încuraja părțile interesate din sectorul privat și public să investească mai mult în aceste întreprinderi prin participarea la capital sau credite, fie prin investiții responsabile social, fie printr-un instrument european utilizat pentru a sprijini finanțarea întreprinderilor sociale;

⁽⁶⁾ COM(2011) 681 final.

57. este în favoarea elaborării unui cadru de reglementare la nivel european care va permite crearea de mijloace de investiții noi și responsabile din punct de vedere social;

58. insistă asupra faptului că toate întreprinderile și fundațiile din domeniul antreprenoriatului social ar trebui să fie în măsură să funcționeze pe piața unică, acesta fiind motivul pentru care normele nu ar trebui să fie deosebit de complexe. Normele ar trebui să fie ușor de stăpânit și respectat;

59. salută planurile Fondului european de investiții ⁽⁷⁾ de a introduce în 2012 o secțiune a „capitalurilor proprii” [ESIEF ⁽⁸⁾] pentru a investi în fonduri care urmăresc obiective sociale. Este dificil să se asigure finanțarea, în special pentru etapa de înființare a unei noi întreprinderi;

60. sugerează să se analizeze opțiunea unui nou fond comun pentru investiții în antreprenoriatul social și să se examineze posibilitatea de a dezvolta o abordare de inițiere a antreprenoriatului social care ar încuraja implicarea diferitor furnizori de finanțare în sistemul de inovare. Finanțarea ar trebui să fie cuplată cu consiliere și orientări cu privire la investiții și abilități în afaceri, întrucât marea varietate a opțiunilor de finanțare îngreunează participarea întreprinderilor noi și de mici dimensiuni. Dificultatea de a descrie activitățile întreprinderilor și de a stabili obiective împiedică accesul la finanțare;

61. insistă asupra faptului că investițiile ar trebui să fie însoțite de o definiție exactă a impactului și de solicitarea de a acționa în mod responsabil;

62. propune ca generarea de noi inovații și noi întreprinderi să fie stabilită ca obiectiv calitativ în dezvoltarea antreprenoriatului social, astfel încât să contribuie la reducerea șomajului pe termen lung și la crearea de locuri de muncă și rețele noi și permanente, îndeosebi în rândul micilor întreprinderi;

63. recomandă studierea mai atentă a posibilității de a utiliza antreprenoriatul social și formarea aferentă pentru a ajuta inserția persoanelor tinere și vulnerabile pe piața forței de muncă, precum și a posibilității ca participarea la întreprinderile sociale să le ofere acestora o muncă calificată și o experiență, permițându-le să facă tranziția de la ajutoarele sociale la viața profesională;

64. subliniază oportunitatea de a transfera competențele și cunoștințele tacite ale lucrătorilor de vârstă medie către generațiile mai tinere prin înființarea unei întreprinderi sociale. Lucrătorii mai în vârstă, capabili să lucreze pentru mai mult timp sunt, de asemenea, amenințați de concedieri și marginalizare în contextul crizei economice. Finanțarea UE ar trebui utilizată și pentru a contribui la adoptarea modelului ucenic-maestru în antreprenoriatul social. Transferul de cunoștințe între generații creează o valoare adăugată semnificativă, întrucât

lucrătorii în vârstă pot transfera moduri de gândire și expertiză, în timp ce lucrătorii tineri oferă idei noi și entuziasm. Astfel, modelul ucenic-maestru funcționează în ambele sensuri;

65. este de acord cu faptul că volumul informațiilor privind beneficiile antreprenoriatului social destinate persoanelor în vârstă trebuie să crească în contextul Anului european al îmbătrânirii active și solidarității între generații 2012;

66. consideră că ar trebui să se organizeze servicii de asistență de specialitate, servicii de dezvoltare, seminarii pe tema cooperării, vizite de studiu și alte activități relevante potrivite pentru fiecare situație cu care se confruntă o întreprindere, pentru a îmbunătăți competențele de afaceri și a sprijini schimbul de expertiză;

67. este în favoarea unei abordări pe termen suficient de lung în detrimentul uneia fragmentate, bazate pe proiecte. Un proces etapizat, bazat pe obiective intermediare clare este o condiție prealabilă pentru crearea de operațiuni profitabile în rândul întreprinderilor sociale;

68. pledează pentru formarea de parteneriate în diferite sectoare, precum și între organizațiile din diferite discipline și domenii. Ce alți actori relevanți este important să fie implicați? Care dintre aceștia sunt deja implicați în antreprenoriatul social? Ce se poate spune despre proiectele, programele și rețelele conexe cu care se asociază sau încearcă să se asocieze antreprenoriatul social în ansamblu? În ce mod ar putea beneficia alte proiecte/alte organisme de finanțare/alți investitori de rețelele create?

69. consideră că ar trebui identificate abordări robuste și modele funcționale în cooperare cu părțile interesate. Întreprinderile sociale din Europa ar trebui să fie evaluate și cotate la bursă și ar trebui stabilite caracteristicile lor specifice, modelele financiare, ponderea economică, potențialul transfrontalier de creștere, formele juridice și conținutul și principiile regimurilor fiscale care le guvernează. Astfel, se pot utiliza informațiile existente și se pot elabora modele conceptuale care încorporează cele mai bune practici;

Dezvoltarea unui sistem de certificare pentru antreprenoriatul social

70. consideră că, pe măsură ce antreprenoriatul devine tot mai diversificat și crește numărul diferiților antreprenori, antreprenoriatul social trebuie definit mai precis, astfel încât tratamentul fiscal echitabil, sistemele de pensii și cheltuielile cu securitatea socială să fie aplicate într-un mod care creează locuri de muncă și ajută la crearea de diverse oportunități de afaceri;

71. recomandă dezvoltarea acreditării la nivel local pe baza anumitor criterii, precum și cooperarea strânsă și dezvoltarea de parteneriate între regiuni. Comitetul pledează pentru acordarea de spațiu aspectelor regionale specifice, în vederea sprijinirii întreprinderilor responsabile atât în ceea ce privește conținutul, cât și forma recunoașterii;

⁽⁷⁾ Grupul BEI.

⁽⁸⁾ Fondul european de investiții sociale și antreprenoriat (ESIEF), care ar investi în 10-15 fonduri în ansamblul statelor membre.

Formare, orientare și consiliere pentru continuarea dezvoltării

72. consideră că formarea unui mediu favorabil pentru întreprinderile care fac parte din economia socială va necesita o nouă formă de conducere și expertiză din partea acestora, care va fi creată prin modificarea programelor de învățământ superior, activități de formare și eforturi sistematice de îmbunătățire;

73. recomandă învățarea prin practică sau un model de ucenic-maestru, pentru a permite utilizarea eficientă a resurselor. Acumularea și schimbul de experiență între antreprenorii sociali care sunt deja activi în domeniu de mai mult timp este o modalitate importantă de sporire a informațiilor disponibile;

Rezultate care pot fi modelate și reproduse

74. observă că este necesar să se evalueze măsura în care munca și activitățile celor activi în antreprenoriatul social poate fi modelată și reprodusă și modul în care un model de producție atractiv ar putea fi dezvoltat din aceasta, ceea ce ar încuraja investitorii să se implice în eforturile de îmbunătățire, iar consumatorii să cumpere;

Prevenirea marginalizării tinerilor

75. consideră că ar trebui să existe investiții în angajarea și bunăstarea tinerilor și a altor persoane supuse riscului de marginalizare prin îmbunătățirea opțiunilor acestora legate de ocuparea forței de muncă și de extinderea oportunităților pentru antreprenoriatul social. Un „concept de acțiune” ușor accesibil ar putea oferi finanțare condiționată pentru activitățile de prevenire a marginalizării copiilor și a tinerilor, cu scopul de a dezvolta și a extinde noi tipuri de servicii. De asemenea, tinerii ar trebui să aibă posibilitatea de a solicita finanțare pentru propriile proiecte și activități;

76. observă că o societate comercială cotate la bursă nu poate funcționa fără supravegherea unui stat membru;

77. subliniază necesitatea de a adapta măsurile din cadrul „conceptului de acțiune” îndeosebi pentru a evalua impactul;

78. susține flexibilitatea în ceea ce privește frecvența și calendarul de publicare al informațiilor financiare pentru emitenții mici și mijlocii și ar dori ca frecvența publicării să fie corespunzătoare;

79. ar dori să sprijine măsuri de simplificare a părților narative ale rapoartelor financiare pentru emitenții mici și mijlocii;

80. speră că se va acorda o atenție deosebită dezbaterii inovării sociale pentru a preveni marginalizarea și a garanta egalitatea de gen;

81. îndeamnă la standardizarea și simplificarea comunicării, subliniind totodată faptul că accesul la informații financiare

privind societățile comerciale cotate la bursă la nivelul UE este, în prezent, o povară: părțile interesate trebuie să parcurgă 27 de baze de date naționale diferite pentru a căuta informații;

82. ar dori să vadă dezvoltarea unui mediu de afaceri care încurajează mai mult creativitatea și inovarea și care îmbunătățește încrederea în întreprinderi prin reducerea birocrăției și eliminarea obstacolelor, care împiedică în special activitățile întreprinderilor mici și mijlocii (IMM-uri);

83. este în favoarea extinderii rolului întreprinderilor responsabile în societate și a dezvoltării unui mediu în care antreprenorii sunt încurajați să dezvolte inovații cu impact social și proiecte viabile din punct de vedere economic. Activitățile ar trebui să fie profitabile și motivante pentru întreprinderi, iar activitățile operaționale ar trebui să ia în considerare antreprenorii chiar de la început;

84. recomandă evaluarea concomitentă a inițiativei emblematice „O Uniune a inovării”, care are ca scop promovarea inovării sociale și exploatarea creativității asociațiilor și a întreprinderilor sociale în beneficiul celor mai vulnerabile grupuri și pentru a răspunde necesităților sociale urgente pe care piețele și autoritățile publice nu le-au satisfăcut, pentru a evita supra-punerea măsurilor;

85. susține simplificarea directivei contabile, îndeosebi în beneficiul întreprinderilor mici. Directivele contabile ar trebui să fie rezonabile și echitabile în cerințe, precum normele de dezvăluire și evaluare, luând în considerare dimensiunea și domeniul de activitate al întreprinderii;

86. consideră că simplificarea cerințelor în materie de contabilitate ar putea favoriza un climat de afaceri care să încurajeze antreprenoriatul și înființarea de noi întreprinderi. Comitetul Regiunilor nu dispune de resursele necesare pentru a evalua efectele cerințelor în materie de contabilitate și recomandă ca Parlamentul European să organizeze o evaluare amănunțită înainte de intrarea în vigoare a directivei contabile;

87. cu toate acestea, favorizează simplificarea actualelor cerințe în așa fel încât evidența contabilă să rămână comparabilă și să răspundă necesităților;

88. recomandă standardizarea pragurilor pentru întreprinderile de dimensiuni identice, pentru a facilita comparațiile, și ar dori să se promoveze comparabilitatea datelor financiare pe întreg teritoriul Uniunii Europene;

89. sprijină obiectivul reglementării care să fie în conformitate cu principiul subsidiarității și al proporționalității și dorește să se asigure faptul că sarcinile administrative sunt proporționale cu beneficiile pe care le aduc;

90. aprobă Actul privind piața unică ⁽⁹⁾, care își propune să simplifice existența IMM-urilor, care reprezintă peste 99 % din întreprinderile europene. Small Business Act recunoaște nevoia de a lua în considerare necesități distincte pentru IMM-uri ca o categorie distinctă și de a avea segmente în cadrul acestei categorii. În plus, principiul „gândiți mai întâi la scară mică” („think small first”) al acestei propuneri permite sistemelor contabile să se adapteze la diferite dimensiuni ale întreprinderilor;

91. sprijină garantarea faptului că statele membre nu stabilesc cerințe suplimentare inutile. Acest lucru poate fi realizat prin coordonarea legislației la nivelul UE. În ceea ce privește întreprinderile mijlocii și mari, necesitățile de raportare financiară trebuie să fie mai comparabile la nivelul UE, întrucât activitățile acestor întreprinderi sunt adesea paneuropene și relevante pentru părțile interesate de pe întreaga piață internă;

92. sprijină angajamentul guvernelor G8 „să instituie acte cu putere de lege și acte administrative privind transparența sau să promoveze adoptarea unor standarde voluntare care să oblige sau să încurajeze companiile de petrol, gaze și companiile miniere să raporteze plățile pe care le varsă guvernelor”. Parlamentul European a prezentat la rândul său o rezoluție ⁽¹⁰⁾ prin care își reafirmă sprijinul pentru stabilirea unor obligații de raportare pentru fiecare țară în parte, îndeosebi pentru industriile extractive;

Concluzii

93. consideră că adoptarea de măsuri prin care să fie orientate, încurajate și sprijinite IMM-urile în ce privește adoptarea pe o scară mai largă a unor perspective sociale și responsabile din punct de vedere social în activitățile lor constituie o prioritate. Există aproximativ 24 de milioane de întreprinderi mici și mijlocii în Uniunea Europeană, iar modul în care sunt încurajați îndeosebi tinerii să se implice într-un nou tip de întreprinderi responsabile social contează pentru viitorul Uniunii;

94. consideră că măsurile bine alese vor promova crearea de noi întreprinderi și creșterea celor existente. Măsurile privind politica industrială ar trebui să vizeze îndeosebi sprijinirea întreprinderilor care oferă multe locuri de muncă, cu ambiții de creștere economică internațională responsabilă din punct de vedere social și care se pricep la exploatarea rețelelor;

95. este convins că viitorul aparține dezvoltării regionale. Obiectivele sau procedurile alese pot să vizeze elaborarea unei realități noi, menținând ceea ce este vechi sau încercând să se adapteze la schimbările din mediul de afaceri. Factorul principal este abilitatea unei regiuni de a se baza pe expertiza sa, de a-și exploata punctele forte, de a se specializa și de a forma rețele la nivel regional, național și internațional;

⁽⁹⁾ Revizuirea directivelor contabile este menționată la punctul 2.11 din Comunicarea Comisiei din aprilie 2011 către Consiliu, Parlamentul European, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor, intitulată *Actul privind piața unică - Douăsprezece pârghii pentru stimularea creșterii și întărirea încrederii - Împreună pentru o nouă creștere*, disponibilă la adresa: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2011:0206:FIN:RO:PDF>.

⁽¹⁰⁾ Rezoluția INI/2010/2102.

96. subliniază faptul că ar trebui să se stabilească eficacitatea și relevanța sprijinului furnizat întreprinderilor, iar toate celelalte schimbări și economii necesare ar trebui să se realizeze în conformitate cu concluziile obținute. Activitățile întreprinderilor interconectate ar trebui să fie dezvoltate astfel încât să sprijine politica industrială regională în general, totodată utilizând mai bine potențialul, punctele forte și oportunitățile unei regiuni. Cooperarea între regiunile centrale și periferice poate fi intensificată prin cartografierea evoluțiilor. Cooperarea, parteneriatul și crearea de rețele între regiuni ar trebui, de asemenea, să fie mai eficiente;

97. consideră, de asemenea, că este important să se analizeze dacă, din cauza complexității normelor și a sferelor de acțiune a proiectelor, proiectele sunt derulate de organisme specializate în gestionarea de proiecte, precum municipalitățile, universitățile, școlile și diverse instituții de dezvoltare. Ar trebui să se acorde o atenție deosebită asigurării egalității de șanse în participarea la proiecte pentru întreprinderile mici. Organizațiile consacrate au la dispoziție mai multe resurse pentru cercetarea normelor complexe privind proiectele și pentru redactarea rapoartelor solicitate, lucruri pentru care este posibil ca întreprinderile mai mici să nu aibă *know-how-ul* sau capacitatea necesare. Cu toate acestea, abordările mai abile din partea întreprinderilor ar permite o punere în aplicare mai rentabilă a proiectelor;

98. subliniază faptul că, în prezent, forma de organizare a întreprinderii sociale nu este definită în mod corespunzător; principalii actori sunt în continuare administrațiile publice și instituțiile mari, iar întreprinderile consideră antreprenoriatul social mai mult ca pe un serviciu public decât ca pe o întreprindere reală. Astfel, aceste operațiuni sunt percepute ca fiind necunoscute și fără raporturi cu antreprenoriatul, sau sunt considerate activități concurente mai degrabă decât activități paralele. Această chestiune ar trebui să fie analizată cu o atenție deosebită în contextul dezvoltării antreprenoriatului social;

99. consideră că informațiile privind oportunitățile pentru întreprinderile sociale ar trebui să fie îmbunătățite și să devină mai accesibile. Portalul web principal ar trebui să conțină o adresă către informații actualizate și esențiale. Informațiile ar trebui să fie interconectate și furnizate cu ajutorul unor abordări de prezentare eficiente, cum ar fi buletinele, schimburile de experiențe-cheie și actualizări;

100. consideră că ar trebui să se ajungă la un acord în ceea ce privește ordinea priorității măsurilor care urmează a fi puse în aplicare și că ar trebui căutate măsurile practice, tehnicile și metodele optime pentru soluționarea problemelor din diferite domenii. Aceste metode ar trebui identificate și reproduse pentru a fi utilizate de cât mai multe părți interesate;

101. consideră că capacitatea generală de dezvoltare în raport cu întreprinderile ar trebui să crească; acumularea și schimburile de experiență ale antreprenorilor sociali care sunt deja activi în domeniu este o modalitate importantă de creștere a cantității de informații. În Europa ar trebui să existe o dorință fermă de a construi o UE integrată în care fiecare actor este important și ar trebui intensificate eforturile pentru a găsi pentru fiecare un rol care îi îmbunătățește abilitățile;

102. observă că obiectivul urmărit este de a contribui la generarea de concepte noi și de a accelera adoptarea de noi metode. Sistemele-pilot pot fi utilizate pentru a introduce noi metode pe piață și a dobândi experiență practică prin reușite și eșecuri. Sectorul va dobândi modele și informații mai funcționale și superioare calitativ despre eficacitatea și impactul unui concept dat în diverse țări vizate, precum și despre dificultățile și problemele întâmpinate;

103. observă că sistemele-pilot oferă o modalitate de a genera noi interese în antreprenoriat. Există numeroase zone de experimentare, iar proiectele-pilot permit menținerea riscurilor în limite prestabilite. Dacă se dorește ca proiectul-pilot să genereze idei de afaceri profitabile, este important să se ofere sprijin sub formă de finanțare și informare în etapele inițiale. Proiectele-pilot pot funcționa, de asemenea, ca platforme de învățare înainte de introducerea unor noi moduri de abordare;

104. în cele din urmă, recomandă căutarea metodică a unor soluții, pe termen lung și gradual. Este necesară o determinare nouă în Europa pentru a stimula creșterea economică, iar acest lucru se poate realiza într-un mod responsabil din punct de vedere social, chiar și în contextul constrângerilor legate de mediu. Ar trebui să se elaboreze măsuri de prevenire a excluziunii, iar acestea ar trebui să se extindă destul de mult în viitor. Măsurile pe termen scurt și pe bază de proiect, fără cerințe specifice de continuare, ar trebui evitate. Se susține în continuare elaborarea unor propuneri mai detaliate de măsuri și rapoarte privind responsabilitatea socială și întreprinderile sociale, astfel încât să se poată depune mai multe eforturi pentru a promova stabilitatea socială. În ansamblu, elementele esențiale sunt atragerea atenției asupra îmbunătățirii eforturilor, schimbul de bune practici și utilizarea acestora ca bază, schimbul de informații și reproducerea rezultatelor. Comitetul încurajează identificarea de prototipuri și sprijinirea activităților orientate spre viitor.

Bruxelles, 19 iulie 2012

Președinta
Comitetului Regiunilor
Mercedes BRESSO
